

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון 560 | כ"ז חשון תשע"ב | 24.11.11 | משוגר למנויים בלבד | kav1@bezeqint.net | www.kav-lahinuch.co.il
מו"ל ועורכת: סיגל בן ארצי | עריכה: מיכל חביב | המערכת: היסמין 1 רמת אפעל | טל. 03-6354484 | פקס. 03-6354490

מסקנת מחקר חדש: יש להכשיר לתפקיד מחנך כיתה את הסטודנטים להוראה

בהכשרה כלים שיקלו על המורים החדשים לבצע את התפקיד בהצלחה.

במחקר שנערך במכללת אורות ישראל, השתתפו מדי שנה כ-120 סטודנטיות, שלמדו בשנים א' ו-ב' ללימודי הוראה, ובסך הכל כ-700 סטודנטיות. במסגרת המחקר למדו הסטודנטיות במשך יום בשבוע כלים שיסייעו להן לשמש כמחנכות לתלמידים בגיל ההתבגרות. בין היתר למדו הסטודנטיות על מהות תפקיד מחנך כיתה, עולמו הפנימי של המתבגר, המורה מול חברת התלמידים, כללי השיח בכלל וכיצד יש לנהל שיח עם מתבגרים בפרט, כיצד ניתן לעורר את אמון התלמידים, להקשיב להם ולגלות כלפיהם אמפטיה. ההכשרה גם עסקה בחינוך לערכים, החל מערכים כמו קיימות, ועד לערכים כמו כבוד להורים. "הדברים האלו אינם מובנים מאלהים", אומר ד"ר פישרמן.

"כיצד קיבלו הסטודנטיות את תוספת ההכשרה שנדרשו לעבור?" לשאלה זו ענה ד"ר פישרמן, כי כל תהליך הדורש יותר השקעה של זמן ומאמץ נתקל גם בקשיים. לדבריו, היו סטודנטיות שהתקשו בתחילה לעמוד בהשקעה הנוספת שנדרשה מהן במסגרת ההכשרה. אולם בהמשך שינו הסטודנטיות האלו את עמדתן והבינו את התרומה של ההכשרה להן.

ד"ר פישרמן מוסיף, כי לא מדובר בתוספת של שעות לימוד רבות לסטודנטיות, אלא יותר בשינוי של מהות הקורסים שהן לומדות. כך, למשל, שולב בהכשרה לימוד מעשי. במקום ללמוד קורס תיאורטי בנושא "הפסיכולוגיה של מתבגרים", יצאו הסטודנטיות לבתי"ס, ראינו בהפסקות מתבגרים, צפו בהתנהגותם בהפסקה וכו'.

תוצאות המחקר מלמדות, כי ההכשרה העלתה את ההערכה העצמית של הסטודנטיות לגבי יכולתן למלא את תפקיד המחנך כראוי. כמו כן סייעה ההכשרה בגיבוש הזהות המקצועית של המורות לעתיד ושיפרה את תדמית מקצוע ההוראה בעיניהן.

"צריך להכשיר את הסטודנטים להוראה לתפקיד מחנך כיתה", זוהי המסקנה העיקרית של מחקר שנערך במכללת אורות ישראל במשך שש שנים. ספר על המחקר, שחיברו ד"ר שרגא פישרמן והרב יוסי הרשליקוביץ מהמכללה, יצא לאחרונה לאור. המחקר נערך בשיתוף עם משה"ח ובמימונו ומסקנותיו הועברו למשרד. מרבית המורים במערכת החינוך משמשים במהלך הקריירה שלהם גם כמחנכי כיתות, ומקבלים בתמורה תוספת גמול חינוך כיתה לשכר. לתפקיד המחנך, הייחודי לישראל, מיוחסת חשיבות רבה, אולם בפועל המתכשרים להוראה אינם עוברים, כמעט, הכשרה לתפקיד. גם בבתי"ס נבחרים מחנכי הכיתות לתפקידים מסיבות שונות, כמו מערכת השעות, ולא תמיד בשל התאמתם לתפקיד. לטענת ד"ר פישרמן, אין כיום במכללות לחינוך תוכנית משמעותית המכשירה את המורים לעתיד לשמש כמחנכים. זאת למרות שמורים רבים מציינים, כי הם מתקשים לקיים שיח עם התלמידים, במיוחד כשמדובר בתלמידים מתבגרים. לדבריו, קיימת אמנם יחידת לימוד מצומצמת בשנת ההתמחות העוסקת בנושא זה, אך אין בה די בכדי להכשיר את הסטודנטים לתפקיד המחנך. לדברי ד"ר פישרמן, במערכת החינוך רווחת הדעה, כי בשלב לימודי ההוראה צריך להכשיר את הסטודנטים ללמד את תחום הדעת, ולהכשיר אותם לתפקיד המחנך רק בשלב שיש להם כבר ניסיון בהוראה. עם זאת, בפועל, גם מורים חדשים במערכת מועסקים לא אחת כמחנכי כיתות. לדברי ד"ר פישרמן, מורים רבים מציינים, כי הם מתקשים למלא את תפקיד המחנך הרבה יותר מאשר ללמד תחום דעת. "הטענה שלנו היא שחייבים להכשיר לתפקיד המחנך את הסטודנטים להוראה", הוא אומר.

קיימת סברה שמחנך טוב הוא בעל תכונות אופי שלא ניתן לרכוש בהכשרה, כמו אמפתיה, יכולת הקשבה ויכולת הכלה. לדברי ד"ר פישרמן, מדובר בטענה מגוחכת. לדעתו, ניתן בהחלט לרכוש

אלפי מורים כבר חתמו על עצומה נגד שעוני הנוכחות בבתי"ס

שעון הנוכחות. עוד מצוין, כי במקרה שבו עובד הוראה יוצא ונכנס מבית"ס מספר פעמים ביום, הוא נדרש להחתים את שעון הנוכחות בכל כניסה ויציאה. התקנת שעוני הנוכחות בבתי"ס, במסגרת שתי הרפורמות, מעוררת התנגדות רבה בקרב המורים. מורים לא מעטים הביעו את התנגדותם לשעוני הנוכחות בפורומים שונים באינטרנט. בשבוע שעבר גם נפתחה עצומה ברשת בנושא זה. על העצומה כבר חתמו למעלה מ-2,500 עובדי הוראה, עם ציון פרטיהם האישיים. בעצומה נטען: "אופי העבודה של עובד ההוראה שונה מכל סקטור אחר. עבודתו אינה מתחילה ומסתיימת בהתאם לשעון הנוכחות".

כתובת העצומה: <https://www.atzuma.co.il/kartis>

החתמת שעוני נוכחות בבתי"ס מעוגנת בהסכמי רפורמת אופק חדש ורפורמת עוז לתמורה כאחד. בחלק מבתי"ס המיישמים את אופק חדש, הותקנו שעוני נוכחות בשנתיים האחרונות. בבתי"ס האחרים, ובבתי"ס שכבר מיישמים במלואה את רפורמת עוז לתמורה, מותקנים שעוני נוכחות בימים אלו.

משה"ח שלח לאחרונה מכתב למנהלי בתי"ס המיישמים את עוז לתמורה, למנהלי אגפי החינוך ברשויות המקומיות ולבעלותיו. במכתב מצוין כי החל מהחודש הפעלת שעון נוכחות ממוחשב הינה חובה ויש לאכוף את ביצועה. במכתב נאמר, בין היתר, כי גם מנהלי בתי"ס מחויבים להחתים את

לראשונה מאז 1994; משה"ח יקיים סקר תשתיות בכל בתי"ס

מזה זמן רב. הסקר הקודם התקיים בשנת 1994. ממשה"ח נמסר, כי הסקר יאפשר למשרד לבנות מאגר נתונים עדכני, שישמש את מינהל הפיתוח, ויסייע לו לקבל החלטות חשובות בנושאים אשר הוא אמון עליהם. בין היתר ישמש המידע לתכנון הפיזי של מוסדות החינוך בכל הרשויות המקומיות.

משה"ח יחל בקרוב בסקר תשתיות פיזיות מקיף בכל בתי"ס. במהלך הסקר יגיעו סוקרים לבתי"ס ויבצעו מדידות בכל המבנים. ממשה"ח נמסר לקו לחינוך, כי חברת טלדור זכתה במכרז לעריכת הסקר. הסקר יימשך לפחות שנה. יש לציין, כי מדובר בסקר התשתיות המקיף הראשון שעורך משה"ח

היחידה למגדר ולשוויון בין המינים במשה"ח תציין עשור להקמתה בכנס חגיגי

בין התוכניות לתלמידים; תוכנית לימודים במגדר ברמת שתי יחידות לימוד לתעודת בגרות, תוכנית לקידום בנות במדעים ובמתמטיקה, המתקיימת בשיתוף המינהל למדע וטכנולוגיה, תוכנית להעצמת נערות בחינוך הממלכתי-דתי, יום פעילות בנושא "מניעת אלימות נגד נערות ונשים", שנערך בחטיבות הביניים והחטיבות העליונות אשתקד ועוד.

כידוע, הרוב הגדול של עובדי ההוראה בישראל הן נשים. עם זאת, בתפקידי הניהול בבתי"ס העל יסודיים, חלקם היחסי של הגברים גדול מחלקן של הנשים.

"האם הובילו תוכניות ההעצמה, שהפעילה היחידה, לעלייה במספר המורות הפונות לתפקידי ניהול?" לדברי שכטר, לא התקיים עדיין מחקר שבדק אם אכן הובילו התוכניות לכך שיותר מורות הציעו את מועמדותן לתפקידי ניהול. לדבריה, היחידה פועלת לעריכת מחקר כזה בעתיד. עם זאת מציינת שכטר, כי לא אחת פנו אליה מורות, שעברו לתפקידי ניהול, וציינו כי ההשתלמות שעברו הביאה אותן "למצוא את העוז" להציע את מועמדותן לתפקיד ניהול בי"ס או לתפקיד בכיר אחר במערכת החינוך.

היחידה למגדר ולשוויון בין המינים במשה"ח, תקיים בשבוע הבא כנס חגיגי לציון עשור להקמתה. בכנס יתקיימו הרצאות ודיונים בנושאים הקשורים להעצמת עובדות הוראה ותלמידות במערכת החינוך. מנהלת היחידה, מרים שכטר, תרצה בכנס על מה שהיא מכנה ה"מהפכה השקטה", שהתקיימה במערכת החינוך במהלך השנים האחרונות בתחום השוויון בין המינים. על פי נתוני היחידה, השתתפו בעשור האחרון עשרות אלפי עובדות הוראה, מכל חטיבות הגיל והמגזרים, בהשתלמויות, סדנאות והרצאות בנושאי מגדר ושוויון בין המינים. לדברי שכטר, ההשתלמויות והפעילויות האחרות מעניקות למורות ולגננות כלים להעצמה אישית ומקצועית. כמו כן השתתפו מאות אלפי תלמידים במגוון רחב של תוכניות ופעילויות, שעסקו במגדר ושוויון בין המינים. בין התוכניות וההשתלמויות למורות; "מעגלי נשים – מסע אישי וקבוצתי לגילוי העוצמה הנשית", תוכנית בנושא "מובילות אישית וארגונית – העלאת רמת הניהול של עובדי הוראה נשים וגברים", "התעצמות אישית ומקצועית במערכת החינוך – תוכנית אימון, ערכים ורוח".

רשת אורט תייצא תוכניות לימודים במדעים וטכנולוגיה לתיכונים בארצות הברית

אורט גם תספק עזרים לימודיים לשימוש בכיתות, תכשיר את המורים, ותספק כלים ללמידה מתוקשבת במסגרתן. ארגון CIEJ, המממן את פיתוח ויישום התוכניות, יספק לבתי"ס תמיכה פדגוגית מתמשכת. עוד נמסר, כי הפרויקט משקף את העניין ההולך וגובר לאחרונה בארצות הברית בחיזוק לימודי המדעים והטכנולוגיה.

רשת אורט ישראל וארגון CIEJ האמריקני – המרכז ליוזמות בחינוך יהודי, החלו לאחרונה בפרויקט משותף. הפרויקט עוסק בפיתוח והטמעת תוכניות לימודים חדשניות במדעים, טכנולוגיה והנדסה בתיכונים יהודיים בארה"ב. הפרויקט יימשך חמש שנים. מטרת התוכניות היא לחזק בבתי"ס את החינוך במדעים ובטכנולוגיה.

מרשת אורט נמסר, כי בשנת הלימודים הנוכחית יועברו במסגרת התוכנית קורסים בביו-טכנולוגיה ומדעי הנדסה בשבעה תיכונים באזור ניו-יורק. בשנים הבאות תורחב התוכנית לבתי"ס נוספים. בחודש פברואר הקרוב יגיעו מורים מבתי"ס המשתתפים בפרויקט להכשרה בישראל. במסגרת השותפות יופעלו בתיכונים היהודיים תוכניות לימודים שנבנו על ידי המינהל למחקר פיתוח והכשרה של אורט ישראל, המיושמות בהצלחה בבתי"ס של הרשת. תוכניות הלימודים עברו התאמה לצרכים של התלמידים האמריקנים. רשת

גרפולוגיה

ייעוץ והכוונה

משה גולדשטיין

0506575501

ייעוץ למורים מנהלים וועדים

הזכויות שלך צריכות בדיקה תקופתית אצל עיריית זהבי

האם הינכם מודעים לכל הזכויות להן הינכם זכאים? מה הן הזכויות המגיעות לכם ביציאה לפנסיה? לא תמיד אפשר לממש מחר את מה שמגיע לכם היום - אז למה לחכות? באווירה נינוחה

פגישה ושכרה בצידה

ייעוץ מקצועי עדכני ודיסקרטי

הינכם מוזמנים:

- לייעוץ לקראת פרישה.
- לייעוץ בנושאי שנת שבתון.
- לבדיקה רגילה של רכיבי שכר וזכויות.
- לייעוץ בנושאי מחלות ו/או

עיקרי נושאי הייעוץ:

- פנסיה.
- כדאיות פרישה מעבודה.
- תכנון הקריירה.
- ייעוץ והכוונה בעזיבת מערכת החינוך.
- הדרכה וליויי במו"מ מול מעסיקים.
- פיצויי פיטורין.
- בדיקת השכר ומרכיביו.
- גמולים.

לשבתון יוצאים בראש שקט
09-9542108

הלמ"ס; מספר התלמידים בחינוך החרדי גדל בעשור האחרון ב-40%

מעשה אימהות סימן לבנים

מסמך נוסף של הלמ"ס, "דו"ח מצב המדינה 2011", שהתפרסם בחודש שעבר, עסק בין היתר בתחום החינוך. אחד הפרקים, שנקרא "מעשה אימהות סימן לבנים", עוסק בקשר שבין השכלת האם להישגים של ילדיה בבחינות המיצ"ב ובבחינות הבגרות. במחקר שערכה הלמ"ס, מוינו התלמידים לארבע קבוצות בהתאם להשכלת האם; השכלה נמוכה – עד שמונה שנות לימוד, השכלה בינונית – 9-12 שנות לימוד, השכלה על תיכונית – 13-15 שנות לימוד, השכלה גבוהה – 16 שנות לימוד ויותר. במחקר נבדק גם הקשר בין מאפיינים חברתיים-כלכליים נוספים, כמו שכר ההורים והרמה החברתית-כלכלית של היישוב שבו נמצא ביה"ס, לבין הישגי התלמידים בבחינות. מתוצאות המחקר עולה, שהקשר בין השכלת האם לבין ההישגים בבחינות המיצ"ב והבגרות של ילדיהן הוא החזק ביותר מבין המאפיינים החברתיים-כלכליים. על פי ממצאי המחקר, ככל שהשכלת האם גבוהה יותר, כך גם הישגי ילדיה גבוהים יותר בבחינות.

לגבי ההישגים בבחינות הבגרות נמצא במחקר, כי ההשפעה של השכלת האם חזקה במיוחד במדדים המעידים על איכות ומצוינות. מדדים אלו היו: ההיבחות של התלמידים במספר מבחנים ברמה מוגברת והזכאות לתעודת בגרות בהצטיינות. במחקר נמצא, כי ככל שהשכלת האימהות הייתה גבוהה יותר, כך עלה שיעור התלמידים שנבחנו ברמה מוגברת בבחינות הבגרות באנגלית, מתמטיקה והמקצועות המדעיים. במחקר נמצא, כי אחוז הנבחנים ברמה מוגברת – בשניים או יותר מקצועות מדעיים, כפול בקרב תלמידים שהאימהות שלהם בעלות השכלה של 13-15 שנות לימוד, מזה של תלמידים שהאימהות שלהם בעלות השכלה של 9-12 שנות לימוד.

הלמ"ס – הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, פרסמה לקראת יום הילד הבינלאומי 2011, שחל השבוע, מסמך ובו נתונים המתייחסים לתלמידים במערכת החינוך. על פי אחד מהנתונים, 28% מתלמידי בתיה"ס היסודיים מהמגזר היהודי למדו ב-2010 בחינוך החרדי. לשם השוואה, עשר שנים קודם לכן, למדו רק כ-20% מכלל תלמידי בתיה"ס היסודיים מהמגזר היהודי בחינוך החרדי. בחינוך העל יסודי עמד שיעור התלמידים מהמגזר החרדי אשתקד על 20%, לעומת 15% עשור קודם לכן. על פי נתונים אלו, אם יימשך קצב הגידול הנוכחי בחינוך החרדי, של 40% בעשור, יהיה ב-2020 שיעור התלמידים החרדים כ-40% מכלל החינוך היסודי במגזר היהודי ושיעור התלמידים החרדים בחינוך העל יסודי כ-28%.

נתוני הלמ"ס מתייחסים גם לנשירה ממערכת החינוך העל יסודית. על פי נתונים אלו, 92% מהבנים בגילאי 17-15 לומדים, 2.0% עובדים ואינם לומדים ו-6.0% אינם לומדים או עובדים. בקרב הבנות 93.6% לומדות, 0.9% עובדות ואינן לומדות ו-5.5% לא לומדות ולא עובדות.

רק 30% מבני הנוער הלומדים באקדמיה – בנות

נתון מעניין נוסף שמפרסם הלמ"ס מתייחס לתלמידי תיכון מצטיינים הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה בישראל. על פי נתון זה, 906 תלמידים בגילאי 17-14 למדו בשנת 2010 לימודים אקדמיים לתואר ראשון במוסדות להשכלה גבוהה. המקצועות העיקריים שהתלמידים למדו היו מדעי המחשב ומתמטיקה. על פי הנתונים, למרות שמספר הבנות בגילאים אלו דומה למספר הבנים, הרי שהן מהוות רק 30% מקרב התלמידים לתואר ראשון. שיעור התלמידות הלומדות לתואר ראשון באוניברסיטאות הוא 25.7%, במכללות אקדמיות – 20.5% ובאוניברסיטה הפתוחה – 38.9%. עוד עולה מהנתונים, כי רק 3.1% מכלל התלמידים מהחינוך העל יסודי שלמדו ב-2010 לתואר ראשון היו מהמגזר הערבי. לשם השוואה – שיעור התלמידים הערבים באוכלוסיית גילאי 17-14 עמד אשתקד על 28%.

כדאי לדעת

■ מים בקצה המנהרה – לטייל במפעלי

המים הקדומים – "מים בקצה המנהרה" – לטייל במפעלי המים הקדומים" הוא ספר חדש שכתב ד"ר צביקה צוק, הארכיאולוג הראשי של רשות שמורות הטבע והגנים. הספר מציע 40 מסלולי סיור במפעלי המים הקדומים של ארץ ישראל. הספר מתאים לתלמידים ומורים, רכזי טיולים, מורי של"ח ולמתעניינים בהיסטוריה של ארץ ישראל. הספר, שיצא לאור על ידי הוצאת בן צבי במהדורה מהודרת, מכיל מאות תמונות צבע ועשרות מפות, תוכניות ושרטוטים. את הספר ניתן להשיג בהוצאת בן צבי וברשתות הספרים.

לסייר עם יד צבי

■ אל-עכו – חוויה מרתקת בסמטאות עכו העתיקה – אריאל

הדרי מזמין אתכם לחוויה מקסימה בעכו העתיקה בכל אחד מימות השנה. מדובר במשחק סמטאות רגלי, בין ובתוך מרבית אתריה של העיר הקומפקטית הזו. משך הפעילות כשעתיים-שלוש. משתתפי המשחק מובילים את חבריהם למסלול על פי כתב חידה. זוהי חוויה מסקרנת ומאתגרת, המותאמת למגוון משתתפים; לילדים ולתלמידים, למשפחות ולקבוצות.

לפרטים נוספים;
טל' – 050-5667291
ובאתר – WWW.EL-AKKO.INFO

מדור פרסומי

רונן הוס
העצמה אישית ומקצועית

להניח בלי להכניע

הרצאה חוויתית עבור מורים הורים ותלמידים בנושא

כיצד להניע ילדים להצלחה בבית הספר ובבית

בין נושאי ההרצאה:

- הגברת המסוגלות העצמית של התלמיד.
- חיזוק האחריות וההתמדה של התלמיד.
- חיזוק הקשר והמעורבות בין ההורים למורים.
- הצבת יעדים ברורים לקידום התלמיד.

רונן הוס: M.A. במנהיגות חינוכית, מאמן מומחה (MCI) ומתמחה בעבודה עם ילדים, בני נוער וצוותים חינוכיים

להזמנה: 052-8941332, www.coach-4u.co.il

■ תלמידי חטיבת הביניים ילמדו תוכנית בינלאומית

באנגלית – בחטיבת הביניים אורט אפק בקריית ביאליק, נפתחה החודש תוכנית בינלאומית ללימוד אנגלית, בשם "Face To Faith". במסגרת התוכנית משולבים בלימודי האנגלית ערכים בינלאומיים ועיסוק במגוון נושאים שעל סדר היום העולמי. התוכנית פותחה במסגרת קרן טוני בלייר, שהקים ראש ממשלת בריטניה לשעבר. לציון פתיחת התוכנית, התקיים בביה"ס ערב חגיגי במעמד המנהל הפדגוגי של הקרן, איאן סמית, שהגיע במיוחד למטרה זו לארץ. בתוכנית ישתתפו השנה כ-60 תלמידים מצטיינים באנגלית, משכבות ח' ו-ט', באורט אפק.

במידעון המקוון של רשת אורט מצוין, כי במרכז התוכנית ניצב החזון לקירוב לבבות בין תרבויות ודתות שונות בעולם. התוכנית מסייעת לתלמידים לפתח מיומנויות מילוליות באנגלית, מיומנויות מחקר ומיומנויות לפתרון בעיות ומכשירה אותם להיות "אזרחי עולם" פעילים.

במסגרת התוכנית ישתתפו התלמידים בשיחות ועידת וידאו ובפעילות משותפת עם תלמידים מרחבי העולם, באמצעות אתר אינטרנט ייעודי. התלמידים יחקרו באנגלית, ביחד עם תלמידים ממדינות אחרות, סוגיות עולמיות כמו; עוני, רעב, איכות הסביבה, ערכים וקונפליקטים.

התוכנית כבר פועלת בבתי"ס בארה"ב, אוסטרליה, בריטניה, קנדה, סינגפור, אינדונזיה, תאילנד, הודו, לבנון, פקיסטן וברשות הפלסטינאית. במהלך האירוע בחטיבת הביניים אפק, הוקרנה לתלמידים ברכה אישית של טוני בלייר. בלייר אמר; "התוכנית מספקת לתלמידים הזדמנות ייחודית ליצור אינטראקציה חוצת יבשות, לשוחח על האמונות שלהם וללמוד על תרבויות אחרות".

■ בשני מקיפים בחיפה תשולב למידה במודל רשת בתיה"ס

HTH האמריקנית – מנהלי שני מקיפים עירוניים בחיפה – בתיה בראונר, ממקיף עירוני א', ויהושע בן איתמר, ממקיף עירוני ג', השתתפו לאחרונה בסיוור לימודי ברשת בתיה"ס HTH – High-tech-high בסן דייגו, שבארצות הברית. מטרת הסיוור הייתה להתרשם ממודל ההוראה הייחודי המופעל ברשת בתיה"ס, ולבדוק האם ניתן ליישם חלקים ממנו גם בבתי"ס בחיפה. מערייית חיפה נמסר, כי היציאה לסיוור נקבעה לאחר שראש מינהל החינוך, ערן דובובי, למד על שיטת הלימוד של רשת HTH. בעקבות זאת פועל דובובי להטמעת השיטה בבתי"ס השש שנתיים בעיר.

עוד נמסר, כי בעקבות הביקור החליטו שני המנהלים ליישם חלק מהשיטה בבתי"ס שלהם. לדברי מנהלת עירוני א'; "כבר בשנת הלימודים הבאה תורחב תוכנית כתיבת עבודות הגמר בקרב התלמידים. תוכנית זו תשולב בפרויקט אותו התחלנו השנה, בתחום לימודי הפילוסופיה והרטוריקה, המתקיים בשיתוף עם אוניברסיטת חיפה".

מודל הלימוד ברשת HTH מבוסס על הכנת פרויקטים. במסגרת שיטה זו, התלמידים עוסקים בפעילויות חקר מורכבות, המשלבות מגוון תחומי דעת. התלמידים מעלים שאלות, מנסחים השערות, מציעים דרכי חקירה, אוספים ומנתחים נתונים ומנסחים את השערותיהם וממצאיהם. כך בונים התלמידים בצורה פעילה ואוטונומית את הידע שלהם, כשהמורה מלווה אותם בעשייה ומסייע להם בעת הצורך. הנתונים מבתי"ס של הרשת מצביעים על הצלחת השיטה; למרות שאוכלוסיית התלמידים ברשת הטרוגנית, וחלק ניכר מהם מגיע ממשפחות מרקע חברתי-

כלכלי נמוך, מרבית בוגרי הרשת מתקבלים ללימודים אקדמיים במוסדות איכותיים להשכלה גבוהה. בארץ כבר מיישמים למידה מונחית פרויקטים מספר בתי"ס על יסודיים ובהם כפר הנוער אשל הנשיא, החממה בקיבוץ עין שמר, תיכון שער הנגב ובתי"ס הפרטיים הריאלי העברי וליאו בק בחיפה.

■ שני סרטים של תלמידי מגמת הקולנוע זכו בפסטיבל

סרטים בהוליווד – הסרט "ויקטוריה", שיצרו אשתקד תלמידי מגמת הקולנוע והתקשורת בקריית החינוך אמי"ת עתידים באור עקיבא, זכה לאחרונה בפסטיבל הבינלאומי לסרטי תלמידים וסטודנטים. הפסטיבל התקיים בהוליווד שבלוס אנג'לס. הסרט זכה במקום הראשון בקטגוריית "קומדיה רומנטית". סרט נוסף של תלמידים מהמגמה, "סטארט-אפ לחלום", זכה במקום השני. הסרטים התחרו על הפרס מול מאות סרטים שהוגשו לתחרות. פסטיבל הסרטים הבינלאומי לתלמידים ולסטודנטים, המתקיים מדי שנה, מציע לצעירים הזדמנות להציג את הסרטים שיצרו מעל בימה מכובדת בעיר הסרטים. בפסטיבל מתקיימות גם סדנאות והרצאות של בימאים ידועים.

את הסרט ויקטוריה, יצרה קבוצה של תלמידי המגמה, בראשות אבי יחיאלוב, ששימש כבימאי, ואלכס אזייב, שחיבר את התסריט. הסרט מספר על ויקטור, תלמיד גאון בטכנולוגיה, המשמש כ"שק החבטות", של הכיתה. הנער ממציא משקפיים עתידניות, שמסייעות לו לגלות פרטים על אנשים, ומאפשרות לו לצאת למסע נקמה בתלמידים שהתעללו בו, ולכבוש את ליבה של תלמידה שהוא מאוהב בה. הסרטים הופקו במסגרת פרויקט הגמר של התלמידים. במסגרת מגמת הקולנוע והתקשורת באמי"ת עתידים, נבחנים התלמידים בחמש עד שמונה יחידות לימוד לבגרות. הלימודים כוללים מסלול עיוני ומסלול מעשי. בבית הספר מציינים לשבח את מורי המגמה ואת תרומתם להצלחת התלמידים.

■ סטודיו לעיצוב יוקם בבית הספר הטכנולוגי – עמותה

"לצאת מהקופסה" הוקמה לפני כשנתיים על ידי מעצבים ופעילים חברתיים צעירים. העמותה מקדמת פרויקטים חינוכיים בתחום האומנות, העיצוב והתקשורת החזותית. אחד הפרויקטים המרכזיים של העמותה הוא תוכנית חינוכית בשם "מעצבים עתיד". מטרת התוכנית היא להקנות לתלמידים בבתי"ס טכנולוגיים-מקצועיים, במיוחד לבני נוער בסיכון, כלים לביטוי אישי וכלים מקצועיים שיעצימו אותם, ויאפשרו להם להשתלב בשוק העבודה כמעצבים. התוכנית החלה לפעול השנה בביה"ס הטכנולוגי מקס-פיין בתל-אביב. בתוכנית בביה"ס משתתפים 60 תלמידים. במסגרת התוכנית ילמדו התלמידים מגוון נושאים מתחום העיצוב, כמו עיצוב המוצר, תוכנות העיצוב פוטו-שופ ואילוסטרייטור. התוכנית תתקיים במפגש שבועי של שעה וחצי, במשך שלוש שנים. כמדריכי התוכנית ישמשו מעצבים צעירים וסטודנטים לעיצוב. התוכנית תתקיים בסטודיו לעיצוב שיוקם בביה"ס. בהמשך התוכנית ישולבו התלמידים בעבודה כמעצבים "ביצועיסטים" במשרדי עיצוב. המדריכים עברו הכשרה לתוכנית במכללת סמינר הקיבוצים. לעמותה לצאת מהקופסה מסייעים ארגונים רבים, וביניהם חברות מסחריות, כמו טמבור ו-HP, עיריות תל אביב וחולון, הסוכנות היהודית, קבוצת עמל, מכללת סמינר הקיבוצים, המכון הטכנולוגי בחולון, ביה"ס הגבוה לאומנות בצלאל וביה"ס הגבוה לעיצוב שנקר.

■ הצלחה לתוכנית למניעת נשירה בחטיבות הביניים
באשדוד – בחטיבות הביניים בחמישה בתי"ס מקיפים באשדוד, מתקיימת מזה מספר שנים תוכנית עירונית למניעת נשירה בשם נחשון. בתוכנית משתתפים השנה כ-130 תלמידים, שהוגדרו כנמצאים במצב של סיכון לנשירה. התוכנית מתקיימת כשיתוף פעולה בין המחלקה למניעת נשירה וקידום נוער במינהל החינוך בעירייה, משה"ח והתוכנית הלאומית לילדים ובני נוער בסיכון. עד כה סיימו את התוכנית כ-200 תלמידים, שרובם השתלבו בהצלחה בחטיבות העליונות. את התוכנית פיתחה ומובילה מנהלת המחלקה למניעת נשירה וקידום נוער, ד"ר רימה גלקין. לדבריה, התוכנית משלבת למידה מותאמת, צמצום פערים לימודיים, העצמה רגשית וחברתית וחינוך לערכים. את הצלחת התוכנית היא זוקפת למחויבות של כל השותפים, כולל ההורים.

במסגרת התוכנית משקיעה המחלקה משאבים כספיים ואנושיים רבים, שמטרתם לספק לכל תלמיד חינוך אישי וליווי פרטני. הלימוד

בתוכנית נעשה בקבוצות, המונות 10-12 תלמידים כל אחת. מדרך חינוכי משמש כחונך לכל תלמיד, ומלווה את התקדמותו ביחד עם מחנך כיתת האם. כמו כן מתקצבת העירייה את השתתפות תלמידי התוכנית בחוגים הנחשבים כיוקרתיים, כמו פעילות ימית בשיתוף עם עמותת "זיו נעורים", חוג מוזיקה-סאונד, גרפיקה ממוחשבת, צילום ואנימציה, אומנות, בישול, ספורט ומחשבים. לתלמידי התוכנית גם חבורת זמר, שמנהלת עמותת גלש"ן. בנוסף, משתתפים התלמידים בפעילויות העצמה להעלאת הביטחון העצמי, פיתוח המנהיגות, לקיחת אחריות ועבודת צוות.

במסיבה לפתיחת התוכנית בשנת תשע"ב, שהתקיימה לאחרונה, השתתפו התלמידים והוריהם, מפקחים, מנהלי בתי"ס וצוות התוכנית. באירוע נשאו דברים שניים מבוגרי התוכנית, שסיימו אותה בהצטיינות, וממשיכים את לימודיהם בתיכון. התלמידים סיפרו על חוסר האמון בעצמם וביכולות שלהם להצליח בלימודים, שאפיינו אותם בעבר, ואת ההשינוי שעברו במסגרת התוכנית. מנהל ב"ס מקיף ו', ראבי קורן, ומנהל ב"ס מקיף ב', שלום סואן, סיפרו באירוע על ההצלחות של תלמידי הפרויקט בבתי"ס שלהם.

על פי נתוני עיריית אשדוד, ירד שיעור הנשירה ממערכת החינוך בעיר מ-4.4% בשנת תשס"ה ל-2.7% בתש"ע.

■ ביה"ס הניסויי לחינוך מיוחד מפעיל סדנה לחינוך לזוגיות – בביה"ס העל יסודי לחינוך מיוחד יהודה הלוי בנתניה, לומדים תלמידים בעלי פיגור קל עד בינוני, בגילאי 12-21. ביה"ס פועל מזה מספר שנים כבי"ס ניסויי, במסגרת גף ניסויים ויזמות. הניסוי שפותח בביה"ס הוא סדנה ליצירת קשרים חברתיים וזוגיים. בסדנה מופעל מודל בית ספרי מבוסס מולטימדיה, המשמש ללמידה רפלקטיבית של התנהגות רצויה בקשרים

חברתיים וזוגיים. במסגרת המודל מתועדים במצלמת וידאו מפגשים בין תלמידים ותלמידות. משתתפי הסדנה צופים בתיעוד המפגשים, ובעקבות הצפייה מגיעים ביחד להגדרת השינויים הרצויים בהתנהגות. מטרת הסדנה הן להעניק לתלמידים את האפשרות לבטא מחשבות ורגשות ביחס לקשרים וזוגיים שלהם בהווה ובעתיד, ולסייע להם להבין תהליכים ביצירת קשר חברתי וזוגי. באמצעות הסדנה רוכשים התלמידים מיומנויות חברתיות. בסדנה משתתפים התלמידים מהשכבה הבוגרת, בגילאי 17-21, שיש להם קשרים קרובים עם חבר או חברה מקבוצת השווים.

לאחרונה הפך ביה"ס למרכז הפצה של הניסוי לבתי"ס נוספים, שבהם אוכלוסיית תלמידים דומה.

לדברי מנהלת מרכז ההפצה, גילי ורדי, במחקרים נמצא כי לבעלי פיגור יש צורך, בדיוק כמו לאוכלוסייה הרגילה, ליצור קשרים וזוגיים. אולם לאוכלוסייה זו יש חסך בעצמאות ויזמה, וכן חוסר ניסיון ותמימות, המהווים מכשול בדרך לעצמאות בין-אישית, כמו גם לעצמאות מינית.

פורום פ.ע.ז.ל.ה
 פורום עמותות וארגונים למניעת תאונות הדרכים

הרשות הלאומית
 לבטיחות בדרכים

טקס יום הזיכרון לקורבנות תאונות הדרכים

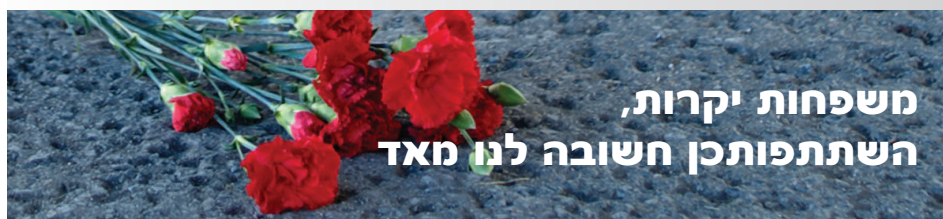
ערב הזיכרון ייערך ביום שני, 28.11.2011 ב' בכסלו תשע"ב בשעה 19:30
 בתיאטרון היהלום ברמת גן רחוב היצירה 3 (בית ש.א.פ.)

האירוע יתקיים במעמד:

- שר התחבורה והבטיחות בדרכים, ח"כ ישראל כ"ץ
- חבר הכנסת, מר זאב ביילסקי
- מנכ"ל משרד הרווחה, מר נחום איצקוביץ
- מנכ"ל הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, מר רון מוסקוביץ
- נציג/ת המשפחות השכולות
- הדלקת נרות זיכרון, בני המשפחות השכולות

תוכנית אמנותית: דני רובס מנחה: אורלי וילנאי

המבקשים להשתתף בערב יום הזיכרון
 יאשרו השתתפותם באתר עמותת יד הנקטפים:
www.yad-haniktafim.com או בטלפון: 03-9416187

משפחות יקרות,
 השתתפותכן חשובה לנו מאד

דינמית – מנהלת המחוז, ד"ר אורנה שמחון, ביקרה בשבוע שעבר במוסדות חינוך במועצה האזורית גולן. אל הביקור התלוו ראש המועצה, אלי מלכה, מנהלת אגף חברה וקהילה במועצה, מיכל רייקי, מנהל מחלקת החינוך, חגי סמט, ומפקחי היישוב. מנהלת המחוז ביקרה בבית הספר היסודי קהילתי מצפה גולן בבני יהודה ובבית הספר היסודי החדש שורשים בנטור. ב"ס שורשים שייך ל"זרם החינוך המשלב", שהוקם לפני כשנתיים. בבית הספר לומדים ביחד תלמידים דתיים וחילוניים. בית הספר שם דגש על לימודי המורשת היהודית והציונית. בהמשך היום השתתפה ד"ר שמחון בשיבת עבודה עם הנהלת המועצה. בשיבת התבקשה מנהלת המחוז לפעול להוספת פסיכולוגים לשירות הפסיכולוגי במועצה, לסייע במימון הליווי להסעות תלמידים בחינוך המיוחד, גם לגנים, ולתוכנית המצוינות בבית הספר בגולן "ניצוצות" – נוער יוצר, צומח ותורם. במהלך המפגש ציינה שמחון, כי מערכת החינוך במועצה האזורית גולן גדלה בחמש השנים האחרונות בלמעלה מ-32%. לדבריה, מדובר במערכת חינוך דינמית, יזמית, שואפת ניסוי והצטיינות. "מערכת זו השכילה להצטייד במקרנים אינטראקטיביים ובמחשבים, שהפכו את כל כיתות האם בבית הספר היסודיים ל'חכמות'. בקרוב יתווספו גם מחשבים ניידים לשימוש התלמידים", הוסיפה ד"ר שמחון. כמו כן ציינה מנהלת המחוז את שיתוף הפעולה ההדוק בין החינוך הפורמאלי והחינוך הבלתי פורמאלי במועצה האזורית גולן. במערכת החינוך במועצה האזורית גולן לומדים כארבעת אלפים תלמידים, מגילאי גן ועד י"ב.

מחוז חיפה

מודל לשותפות – מנהלת המחוז, רחל מתוקי, ביקרה לאחרונה במוסדות חינוך בשכונת בית אלעזר בחדרה. אל הסיור נלוו הנהלת הפיקוח והמפקחים הכוללים של חדרה. הביקור החל במפגש עם ראש עיריית חדרה, חיים אביטן, מנהלת אגף החינוך, חני וייצמן, והנהלת העירייה. אחר כך סיירו מנהלת המחוז וצוותה בבית הספר היסודי קפלן ובתיכון בית אלעזר, השייך לתיכון חדרה. בתיכון בית אלעזר נפגשו מנהלת המחוז וצוותה עם המנכ"ל, ד"ר אריה לוקר, והמנהלת, אהובה אלמדו. השניים סיפרו לאורחים, בין היתר, על כניסת בית הספר לאחרונה לפרורמת "עוז לתמורה". המנהלים ציינו במיוחד את השעות הפרטניות שמקבלים התלמידים במסגרת הרפורמה, שלדבריהם מאפשרות

למצות את הפוטנציאל האישי שלהם. מנהלת המחוז השתתפה בתיכון בשיעור לפיתוח חשיבה במתמטיקה וגיאומטריה, שנערך בכיתת מצוינות המדעית. כמו כן צפתה מתוקי בשיעור של כיתת תלמידים בעלי קשיי תקשורת. לסיכום היום השתתפו מנהלת המחוז וצוותה בפגש חינוכי עם נציגים ממערכת החינוך הפורמאלי והבלתי פורמאלי ועם הורים. במפגש הודגש הקשר ההדוק שנוצר בין מתנ"ס בית אלעזר ובית הספר בשכונה. הפעילויות המשותפות כוללות הפעלת גינה קהילתית בבית הספר, פעילויות הכנה לצבא לתלמידי התיכון, וכן תיאטרון נוער ומועדוניות בית ספריות, המתקיימות במתנ"ס.

בסיכום הביקור אמרה מנהלת המחוז, כי חדרה יכולה להוות מודל לשותפות מלאה בין החינוך הפורמאלי לחינוך הבלתי פורמאלי, ובין הרשות המקומית לפיקוח ולהורים.

עיריית חדרה זכתה בפרס החינוך היישובי הארצי לשנת תש"ע. החלטת משה"ח על הזכייה התקבלה אז בדברי ביקורת מצד אנשי חינוך והורים לא מעטים. אחת הטענות הייתה, ששיעור הזכאות לבגרות בעיר נמוך מאוד. במחוז חיפה מציינים, כי בשנים האחרונות מתקיימים בחדרה מהלכים נכבדים לשיפור מערכת החינוך, שבהם שותפים כל גורמי החינוך. כמו כן, על פי תוצאות בחינות הבגרות בתש"ע, שפורסמו בקיץ האחרון, חלה עלייה של כ-1.6% בשיעור הזכאות לתעודת בגרות בבית הספר בעיר, העומד על 49.21%.

מחוז ירושלים

שיעור באזרחות – שר החינוך, גדעון סער, ביקר בשבוע שעבר בשיבת התיכונים-מדעית

שר החינוך, גדעון סער, מלמד שיעור באזרחות, בשיבת התיכונים-מדעית במעלה אדומים.

במעלה אדומים. במהלך הביקור לימד סער את תלמידי אחת מכיתות י"א בבית הספר שיעור באזרחות. שר החינוך עסק בשיעור במערכת היחסים בין הרשות המחוקקת לרשות השופטת. כמו כן העלה סער לדיון נושא העומד בראש סדר היום של הכנסת בשבועיים האחרונים – הצעת החוק שאמורה להרחיב את סמכויות הכנסת בבחירת שופטי בית המשפט העליון. סער אמר בנושא זה: "רשות שופטת עצמאית ובלתי תלויה חיונית כדי להגן על זכויות האזרח

מפני שרירות לב של השלטון".

מנח"י

חג הסיגד – חג הסיגד של העדה האתיופית, המסמל את חידוש הברית בין העם לאלוהים, יתקיים היום, 24.11.2011. מעריית ירושלים נמסר, כי בבית הספר בעיר, שבהם לומדים תלמידים מהעדה האתיופית, החג יצוין בטקסים. התלמידים בני העדה יקיימו בבית הספר את הטקסים המסורתיים של החג, ויסבירו עליו לשאר התלמידים. כמו כן יספרו התלמידים לחבריהם על ההיסטוריה של יהדות אתיופיה. עוד נמסר, כי טקסים לכבוד חג הסיגד יתקיימו בבית הספר; אמית' טכנולוגי דתי, האולפנא לאומנויות, אולפנת פסגת זאב, עמליה, ארץ הצבי, הגימנסיה, אורט מינקוף, גבעת גונן ורעות.

מחוז מרכז

קוד התנהגות – בראשון לציון גובש קוד התנהגות עירוני לחינוך היסודי. מעריית ראשון לציון נמסר, כי בשנתיים האחרונות עמלו במינהל החינוך על בניית הקוד. עוד נמסר, כי מטרת הקוד היא ליצור שפה אחת ומשותפת לכל באי מערכת החינוך היסודית בעיר, למען ביטחונם. ההכרזה על הקוד התקיימה באירוע חגיגי, שנערך בשבוע שעבר בהיכל התרבות העירוני. באירוע השתתפו נציגי מועצות התלמידים מבית הספר היסודיים בעיר, הורים וצוותי חינוך. באירוע נערכו הפעלות שירה וריקודים של תלמידים, שהמסר שלהן היה הצורך בדיאלוג מכבד ובביטחון בבית הספר. כמו כן נערך טקס החתימה על אמנת הקוד העירוני. על הקוד חתמו ראש העיר, דב צור, מנהלת מחוז מרכז, ד"ר סולי נתן, יו"ר ועד ההורים העירוני, אוהד אזול, נציגי הנהגת התלמידים העירונית ומנהלות בית הספר. בטקס הודגש כי הקוד ברור וקצר, וישתלב בצורה טבעית ונוחה בבית הספר.

מחוז תל אביב

כנס מתגייסים – כ-1,400 תלמידי כיתות י"ב מכל התיכונים ברמת גן, השתתפו בשבוע שעבר בכנס מתגייסים. הכנס התקיים בבסיס צנחנים בדרום הארץ. במהלך היום השתתפו התלמידים במגוון אירועים ופעילויות ובהם: "שיח לוחמים", סיור בבסיס ותצוגת אמצעי לחימה. מטרת הכנס הייתה לחשוף את בני הנוער למידע עדכני על השירות הצבאי לקראת גיוסם לצה"ל. באירוע השתתפו גם מנהל אגף החינוך בעיריית רמת גן, משה בודאגה, הנהלת האגף, מנהלי התיכונים והמחנכים. את היום חתמה הופעה של להקת "הדג נחש".